

## Referat fra Naturparkrådsmøde onsdag d 9. juni 2021 kl. 13.00-16:00, sendt til rådet den 17. juni 2021.

Mødet blev afviklet på Naturcenter Amager og på cykel i nærområdet.

### Deltagere:

Kim Søderlund, Naturstyrelsen  
Sven Norup, Naturstyrelsen  
Jes Aagaard, Naturstyrelsen  
Lars Hein, Tårnby kommune  
Anna-Sofie Byrnak, Københavns kommune  
Per Schulze, By- og Havn  
Inge Christiansen, DOF  
Erhard Franzen, Amager Lokaludvalg Vest  
Ole Damsgaard DN  
Rolf Andersen, Dansk Idræt  
Ole Rasmussen, Friluftsrådet  
Axel Bendtsen, Dragør Turistråd  
Jesper Hangaard Knudsen, studerende (referent)  
Sophia Stiler, studerende  
Kim Jansen, Grundejerforeningerne i Ørestad

### Fraværende:

Toni Lykke Christiansen, Dyrenes Beskyttelse  
Betinna Grimm, Tårnby kommune  
Jens Ole Juul, Københavns kommune  
Jesper Horn Larsen, Dragør kommune  
Kurt Wriedt, Grundejersammenslutningen Tårnby  
Michael Rosenquist, KFUM spejderne  
Jan Frederiksen, Handicaprådet i Tårnby  
Michael Pedersen, Foreningsrådet i Tårnby  
Lone Pintos Pereira, Seniorrådet i Tårnby  
Lars Bruun, Dansk Rideforbund  
Arne Holten, Danmarks Jægerforbund

Mødet blev afviklet udendørs som en ekskursion/besigtigelse.

## Dagsorden:

### 1. Velkomst og meddelelser.

#### Velkomst:

Kim Søderlund bød velkommen ved Naturcenter Amager, hvorefter der var en kort præsentationsrunde.



Miljø- og Fødevarerministeriet  
Naturstyrelsen



BY&HAVN

## 2. Orientering.

### Status Naturstyrelsens driftsplan:

Kim Søderlund orienterede om at Driftsplanen endnu ikke er blevet færdig pga. stort arbejdspress i styrelsens planlægningsafdeling. Kim Søderlund oplyste, at Pinseskoven af Regeringen er udpeget til urørt skov og der skal udarbejdes en ny forvaltningsplan efter reviderede retningslinjer. Der afholdes derfor et offentligt møde om forvaltningsplanen mandag den 30. august kl. 17-19 i Pinseskoven. Rådets medlemmer får en konkret indbydelse.

### Status plejeplan for Kalvebodkile fredningen (delområde 2, 3 og 4)

Plejeplanen er endnu ikke er blevet færdig pga. stort arbejdspress i styrelsens planlægningsafdeling, men det er målet og forventning er, at den bliver færdig i 2021.

### Status for Ullerup landdiget, herunder sti forbindelse til Kongelundsvej (NST/Tårnby kommune)

Diget byggeriet er afsluttet, eneste tilbageværende opgave er, at få tilsluttet cykelstien til Kongelundsvejen. Tårnby kommuner arbejder på en løsning.

### Status for projektprogrammet:

Kim Søderlund orienterede: Projektet består af henved 40 store som små delprojekter og planen er fortsat, at det hele skal være på plads med udgangen af 2023. Inden for den næste måneds tid tages formentlig det første spadestik til de blå støttepunkter på Københavns Kommunes arealer ved Havneslusen og Byskoven. I forhold til de andre anlæg arbejder vi fortsat med at få alle natur- og miljø godkendelser og byggetilladelser på plads. En række af de indsendte myndighedsansøgninger har været – og er – i offentlig høring. Herfra fornemmes det, at det har været meget værdifuldt, at projektets initiativer har afsæt i en omfattende borgerinddragelse og langt hen ad vejen bygger på forslag herfra.

Et enkelt af de oprindelige anlæg er dog udgået af projektet, det var det såkaldte mellemste blå støttepunkt. Fredningsnævnet ville ikke godkende det. Fredningsnævnet afslog også det sydligste blå støttepunkt – men den afgørelse har Naturstyrelsen valgt at anke til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Af argumenter herfor kan nævnes at Styrelsen ikke er enig i afgørelsens præmis om at faciliteten vil ændre områdets rekreative karakter i forhold til nu; forringe naturtyper eller levesteder for naturområdets fugle samt udgøre en risiko for ynglende eller trækkende fugle på udpegningsgrundlaget. Men for at reducere forstyrrelsen af vandfuglene om vinteren er saunaen taget ud af projektet, da den jo ville øge vinterbadningen. Tidshorizonten for klagenævnets afgørelse er primo 2022.

Som en vigtig del af projektet er også den formidlingsmæssige del i form af mindre udstillinger ved primært de nye hovedindgange. Her er vi også kommet ind i en mere konkret fase efter udstillingsarkitekterne har tegnet løs. Stenhuggere, grafikere og lydfolk er nu i fuld gang med at virkeliggøre idéerne, så det hele er parat og klar til når de enkelte anlæg er ved at være færdigbygget. Planen for projektets udadvendte aktiviteter de kommende år, der skal få flere



børn, unge, skoler og foreninger til at bruge området, ligger også klar. Det meste af det vil blive rullet i gang fra efteråret.

Jes Aagaard orienterede om, at et af de nuværende huse på Naturcenter Amager skal bygges om til et frivillighus, der vil byde på kontor og mødelokaler for frivillige ildsjæle, der vil arbejde med natur.

Derudover er Naturcenteret i gang med at rekruttere 15-20 lokalguider til centeret.

#### Publikumstællere.

Naturstyrelsen er begyndt at behandle data fra de opstillede publikumstællere i Naturparken. I øjeblikket er der opsat publikumstællere på Amarminoen.

### **3. Miljø- og Fødevarerklagenævntets afgørelse om sø og vandløb ved Arenakvarteret**

Sven Norup orienterede om Miljø- og Fødevarerklagenævntets afgørelse, der betyder, at den etablerede sø ved Arenakvarteret er erklæret ulovlig, og at søen og grøften derfor skal fyldes op. Dette sker ved, at tilkøre overskydende jord fra Kalvebod Fælled, hvor der skal etableres paddehuller. Naturstyrelsen har haft konsulentfirmaet Amphi Consult til, at undersøge søen i maj 2021 for at være sikker på, at der ikke var forekomst af bilag IV-arter i den nu ulovlige sø. Der er ikke bilag IV arter, og derfor kan søen og grøften fyldes op med jord som besluttet af klagenævnet. Det vil ske i september 2021.

### **4. Konflikter mellem hurtigt kørende motionscykelister og øvrige bruger af stierne i Naturparken.**

Sven Norup orienterede om at Naturstyrelsen, Københavns Kommune, Tårnby Kommune og Københavns Politi har haft møde vedrørende den tilbagevendende konflikt mellem motionscykelister og Naturparkens øvrige brugere.

Naturstyrelsen har på baggrund af mødet fjernet færehegnet langs Kalvebod Sti ud for Ørestad Syd, så gående har mulighed for at bevæge sig ud på naturarealet, og NST vil i år og til næste år flytte kreaturhegnene langs vejene på Fælleden, så der på hver side af vejene vil komme et ca. 4 meter bredt uhegnet naturareal, hvor ryttere og gående kan færdes uden at møde cyklende. Og der er ud for alle indgange monteret rumleriller, der skal øge opmærksomheden hos de cyklende. Endelig har NST i foråret kørt en kampagne der har oplyst om færdselslovens regler om, at færdsel til fods skal foregå i venstre side på stierne. Naturstyrelsen indgået samarbejde med lokale borgere om opstilling af midlertidige skilte med samme budskab. Der er som et forsøg udlagt majsbelægning på Kalvebodsti, ud for indgangen fra Vestamager Metro st. Kim Søderlund tilføjede, at Naturstyrelsen som grundejer, får mange klager fra utilfredse brugere på stierne, der har fået dårlige oplevelser med motionscykelister på stierne. Kim påpegede at reglerne for færdsel er fastsat i Naturbeskyttelsesloven og Færdselsloven, og at Naturstyrelsen derfor ikke kan opfinde lokale regler. Mange af problemerne skyldes desværre at enkelte brugere (både gående og cyklende) kun tænker på sig selv og ikke de andre brugere; og sådanne problemer kan Naturstyrelsen ikke løse alene.



Det bliver foreslået, at lave strækninger med grus frem for asfalt, men dette vil ikke forhindre eksempelvis gravelbikes i at køre stærkt. Et andet tiltag kan være skiltning med hastighedsbegrænsninger, men hvem skal fastsætte disse og navnlig håndhæve dem? – Det har Naturstyrelsen ikke hjemmel til. Brede stier vil givetvis sænke problemerne, men det er dyrt og vil kræve myndighedstilladelser, at konvertere natur til asfalt; og enkelte medlemmer gav udtryk for, at det ville deres forening næppe støtte. Der var heller ikke opbakning til, at der skulle være stående skilte om regler og opførsel langs stierne – bortset fra ved kampagner. Sven Norup orienterede om, at lokale brugere har foreslået en løsning med maling af retningsvisende pile for cyklister og fodgængere på asfalten. Der er opbakning til dette forslag, så Naturstyrelsen vil arbejde videre med dette; men realiseringen kræver eksterne finansiering. Billede af forslaget vedhæftet referatet.

#### **5. HOFOR`s udledning af rensed vejevand ved Asger Jorns Alle (Naturstyrelsen).**

HOFOR har af Københavns Kommune fået tilladelse til, at udlede rensed vejevand ved Asger Jorns Alle til Kalvebod Fælled. Naturstyrelsen har pligt til at modtage vandet. Sven Norup viste stedet, hvor vandet løber ud i Naturparken. P.t. udledes det i en faskine, hvorfra det løber ud over naturarealet. Dette er uhensigtsmæssigt brug af vandet, da det vil gavne naturen, og særligt vand- og vadefugle længere nedstrøms på strandengene. Da der også skal etableres en hovedindgang ved Asger Jorns, hvor HOFOR har bygget en faskine, er det hensigtsmæssigt at vandet bliver kanaliseres til den nærliggende grøft 140 meter mod syd. Det vil ske ved, at grave et rør ned tæt ved skel på Naturstyrelsens areal. Der var opbakning til ”projektet”, så længe vandet er rent, hvilket er København Kommunes ansvar.

Inge Christensen spurgte til problemet med opblomstring af alger i søen nord for Villahøj. Sven Norup svarede, at Naturstyrelsen vil drøfte det med Københavns kommune, men at der er erfaringer med algeopblomstring fra andre naturområder hvor der har været gravet, og at problemet løser sig efter nogle år.

#### **6. Anlæg af sti mellem Ørestad Syd og Kanonvej**

Naturstyrelsen har fået en henvendelse fra bl.a. Kalvebod Fælled skole om anlæg af en ny sti fra Ørestad Syd til Kanonvej. Arealet blev besigtiget. Den nye plejeplan og den eksisterende plejeplan har beskrivelse om 5 stier fra Ørestad Syd til Kanonvej. Formålet med den nye sti er at mindske sliddet på arealet, idet der ses mange små trampestier, der er dannet af folks færden mellem Ørestad Syd og Kanonvej. Om vinteren og foråret er stierne meget mudrede og ikke gode at gå og cykle på. DN påpeger, at de slidte områder har en betydning for naturen i området og vil gerne undgå byparkslignende tilstande. Der er opbakning til, at man kan lave en ny sti. Stien vil blive etableret i grus i de to tracé, som de oprindelige trampestier blev trampet i og det vil ske i forbindelse med opfyldningen af søen (punkt 3).



## 7. Høslæt på dele af Kalvebod Fælled.

Naturstyrelsen har besluttet, at ændre driftsform på 30 ha. af strandengene på Kalvebod fælled fra denne sæson ved, at overgå fra græsning til høslæt.

Naturstyrelsen har anmeldt driftsændringen hos Københavns Kommune og Tårnby Kommune, som er kravet ved ændringer i driftsformen i Natura2000-områder. Initiativet er også beskrevet i den kommende plejeplan.

Sven Norup fremviste arealet i Københavns Kommune, hvor driften skal ændres fra græsning til slæt. Slættet bliver taget sent på sommeren og kan efterfølgende bruges som vinterfoder til heste indenfor Naturparkens område. Formålet er, at skabe variation i naturplejen til gavn for biodiversiteten og her konkret floraen. Den nuværende græsning på arealet holder græshøjden lav til gavn for ynglende vadefugle på arealet, men det betyder at arealet botanisk set ikke er særlig interessant, og da der er tale om en lille procentdel af Naturparkens samlede areal med strandenge, er der tale om en lille ændring.

Inge Christiansen fra DOF bemærkede, at der er observeret spillende tredækker på arealet om foråret og spurgte, om driftsændringen vil påvirke tredækkeren. Der er dog ifølge Sven Norup ingen grund til bekymring, da driftsændringen er så lille, og der fortsat er store arealer i området der forvaltes med kreaturgræsning. Der blev spurgt om driftsændringen kan laves andre steder end på udpegede areal. Området er optimalt til græsslæt, idet arealet er uden, eller med få granathuller.

Rådet kunne på baggrund af drøftelsen give sin opbakning til ændringerne.

## 8. Reetablering af gangbro og fugleskjul ved Storehøj (DOF).

DOF havde bedt om, at Naturstyrelsens beslutning om nedtagning af gangbro og fugleskjul bliver drøftet. Gangbroen blev besigtiget, hvor Inge Christiansen fortalte at, området ikke er et fugleinteressant område, men broen har en formidlingsmæssig værdi. Mange lokale vil gerne benytte broen til udflugt. Kim Søderlund oplyste, at Naturstyrelsen er opmærksom på, at brugerne sætter pris på anlægget og at beslutningen om at fjerne det alene skyldes, at styrelsen ikke har økonomi til at renovere anlægget. Men kan der skaffes eksterne midler til en gennemgribende renowering, så vil Naturstyrelsen gerne stå for vedligeholdelsen de næste 10 år. Sven Norup oplyste, at en ny bro med opsætning vil koste 400.000kr. Der pt er en privat borgerindsamling i gang, hvor der pt. er indsamlet 33.000 kr. Real Dania har tilbudt at donere de sidste 350.000 kr., hvis de første 50.000 kan indsamles.

Etableringen om en ny bro møder stor opbakning i rådet.

## 9. Københavns kommune

Anna-Sofia Byrnak oplyste, at Københavns Naturskole, Skolen på Hannemanns Alle og Kalvebod Fælled Skole er i gang med, at indgå et partnerskab om naturpleje i naturparken. Formålet er, at få elever til at hjælpe med at lave naturpleje i Naturparken, hvilket vil være en effektiv naturundervisning. Naturstyrelsen byder idéen meget velkommen og giver eksempler på naturpleje-aktiviteter som leslåning, fjernelse af pil og bekæmpelse af invasive arter som



gyldenris. Derudover stemmer idéen overens med Naturstyrelsens nye plejeplan for Kalvebod Fælled om at mindske tilgroningen af arealet.

Der er stor tilslutning til initiativet i rådet.

#### **10. Tårnby kommune**

Indretning af P-pladsen ved Otto Baches Alle, og de øvrige P-pladser ved grænsen til Naturparken i kommunen. Sophia Stougaard Stiler, studerende landskabsarkitekt på Københavns Universitet, har lavet en analyse af området, og et flot udkast til indretning af ny P-plads ved Otto Baches Alle. Der er pt. mangel på p-pladser, og P-pladsen fremstår med et rodet udtryk. Det nye forslag indeholder forslag til bus-p-pladser, ny belægning og en ny visualisering af området med nye landskabselementer. Projektet er estimeret til, at koste omtrent 1. mil. Kr.

Sophia havde også udarbejdet forslag til nye indgang, i stedet for den nedslidte røde træport. Forslaget er inspireret af de kommende nye hovedindgange med brændte træpæle.

Rådet havde primært bemærkninger til hvem der benytter og vil benytte P-pladsen, om det er besøgende til Naturparken, eller borgere der benytter P-pladsen til parkering til byturen med Metroen.

Kim Søderlund forklarede, at projektet i høj grad handler om områdeforskønnelse, idet mange af elementerne på p-pladsen er slidte og passer dårligt sammen samtidig med, at der ofte er problemer med at få lastbiler hen til og gennem porten pga. ulovlige parkeringer. Naturstyrelsen synes godt om forslaget og vil, når porten på sigt skal renoveres, overveje om forslaget i relation til porten kan gennemføres i den forbindelse. Måske kunne set også blive en del af et kommende stort projekt for adgang til Naturparken fra Tårnby kommune?

#### **11. Dragør kommune.**

Intet.

#### **12. By- og Havn – Hegn i skel mellem Ørestad og Kalvebod Fælled**

På sidste møde blev det aftalt, at By & Havn skulle komme med et forslag til udformningen af hegn i skellet mellem Ørestad Syd og Kalvebod Fælled. Per Schultze henviste til det fremsendte forslag som er vedlagt som bilag, og som består mange enkelt stående pæle. Forslaget er udarbejdet i samarbejde med grundejerforeningen, som støtter op om forslaget.

Kim Søderlund fortalte at Naturstyrelsen også bakker op om forslaget, idet det giver god adgang til naturen samtidig med, at det er tydeligt, hvor skellet er. Forslaget gav anledning til en kort debat, hvor Sven Norup oplyste, at det gode ved forslaget også er, at hvis dåvildt mod forventning forvilder sig ud i Ørestaden, så vil de hurtigt og nemt kunne løbe tilbage i naturen ved ikke at skulle finde hullet i hegnet eller den åbne port igen. Rådet drøftede også, om der





var behov for pælene i skellet på den strækning, hvor promenaden med bolværk ligger langt over naturens terræn. Der var enighed om, at på den strækning er skellet tydeligt markeret, og at der derfor ikke er behov for pæle i skel på den strækning. Der var delte meninger om stolperne skulle være i træ eller metal, når de står i skel mellem by og natur, så her var der ikke en klar anbefaling.

Kim Søderlund takkede for de gode råd som medlemmerne var kommet med i denne sag, som er drøftet flere gange, og konkluderede, at rådet kunne bakke op om forslaget med pæle i skel på de strækninger, hvor by og natur er i samme terrænniveau. OG der hvor der er et markant terrænforskel mellem by og natur, kan hegn i form af pælene udelades. Naturstyrelsen vil sammen med By & Havn og grundejerforeningen arbejde videre med forslaget og realisere snarest muligt.

### **13. Nyt medlem af rådet.**

Tårnby Kommunes Udsatteråd, har anmodet om at blive medlem af Naturparkrådet.

Der er enighed i rådet om, at give afslag nu og henvide drøftelsen til, at der skal ske ny udpegning af medlemmer i 2022. Det betyder, at på næste møde skal det drøftes, hvilke foreninger og myndigheder som skal anmodes om, at udpege medlemmer, og i denne drøftelse vil henvendelsen fra Tårnby Kommunes Udsatteråd blive inddraget på linje med andre foreninger, som tidligere har ønsket at blive medlem.

### **14. Eventuelt.**

Sven Norup oplyste, at Naturstyrelsen oplever problemer med hesteryttere, der rider på stier og veje, hvor der er ridning forbudt. Naturstyrelsen har hjemmel i Naturbeskyttelsesloven til fastsætte regler for ridning og herunder, at der kun må rides på de anviste ridestier. Et stigende antal ryttere har valgt, at ride af forbindelsesstien til hundeskoven Rosenlunden, fra den gamle del af Kongelunden, hvor ridning aldrig har være tilladt. Dette er blevet påtalt i flere omgange uden det har haft den ønskede effekt. Naturstyrelsen har derfor opsat en bom som hestespærrer, for at hindre ridning på forbindelsesstien og ved Amagerminoen. Ridning på det pågældende sted er uhensigtsmæssigt, da det er ind over og langs den nye vandrerute Amagerminoen, på en strækning hvor stien er smal med dårligt udsyn, og hvor sien er ubefæstet. I våde periode bliver stien meget hurtigt redet i stykker, så det er er vanskeligt eller umuligt, for gående og cyklende at benytte den. Rådets medlemmer fik vist foto af bommen, og der var opbakning til, at Naturstyrelsen har opsat bommen, fordi ridning på den sti ikke er hensigtsmæssig for de øvrige brugere af Kongelunden.

Sven Norup oplyste, at fuglene har stor ynglesucces i Naturparken i år. Der er ynglende havørne i Kongelunden. Klyderne yngler talrigt omkring Klydesøen og der er blevet konstateret yngleforsøg hos den sjældne vadefugl stylteløber i områderne ved Villahøj.

Naturstyrelsen fået yderligere 800.000 kr. til etablering af nye paddehuller på Kalvebod Fælled, i forbindelse med EU-Life Semiaquaticprojektet. Det forventes at gravearbejdet vil blive udført i sept.-okt. 2021.



**15. Næste møde.**

Næste mødes afholdes d. 29/9-2021 kl. 13.00-16:00

Venlig hilsen

Kim Søderlund

Formand for Naturparkrådet



**Miljø- og Fødevareministeriet**  
Naturstyrelsen



**BY&HAVN**



